

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2697

Vragen van de leden **Baudet** en **Hiddema** (beiden FvD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht dat een terrorist in Oman is opgehaald en naar Nederland is gebracht* (ingezonden 3 april 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 8 mei 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2622.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Somaliëganger (38) opgepakt op Schiphol»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wanneer bent u erover geïnformeerd dat de 38-jarige man is afgereisd naar Somalië om zich aan te sluiten bij een of meerdere islamitische terreurorganisaties en deel te nemen aan de gewapende jihad?

Antwoord 2

In verband met de lopend strafzaak naar deze persoon kan ik niet ingaan op de details van deze specifieke casus.

Vraag 3

Wanneer en op welke wijze heeft deze terrorist ooit de Nederlandse nationaliteit verkregen? Had hij naast de Nederlandse, nog een of meerdere andere nationaliteiten?

Antwoord 3

In verband met de lopend strafzaak naar deze persoon kan ik niet ingaan op de details van deze specifieke casus.

Vraag 4

Van welke terroristische misdrijven wordt de man precies verdacht? Hoe bent u achter deze informatie gekomen?

¹ Parool, 13 maart 2020, «Somaliëganger (38) opgepakt op Schiphol», <https://www.parool.nl/nederland/somaliëganger-38-opgepakt-op-schiphol~b63174ea/>

Antwoord 4

Zoals gepubliceerd in het persbericht van het Openbaar Ministerie² wordt de man verdacht van deelneming aan een terroristische organisatie. Hij zou in 2010 zijn uitgereisd naar Somalië om vermoedelijk deel te nemen aan de gewapende strijd van een of meer terroristische organisaties, zoals Al-Shabaab of Al Qaida. Het strafrechtelijk onderzoek is op dit moment gaande.

Vraag 5

Wanneer, waarom en door wie is besloten om hem op zijn verzoek in Oman op te halen en naar Nederland te brengen?

Antwoord 5

Voor iedere Nederlandse uitreiziger is het beleid dat als een persoon zich meldt bij een Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging er (consulaire) bijstand verleend wordt volgens de reguliere kaders gericht op een gecontroleerde terugkeer naar Nederland met het oog op vervolging en berechting. Daarbij worden ook de autoriteiten van het land in kwestie geïnformeerd, om lokale rechtspleging niet in de weg te staan. Bij terugkomst in Nederland worden zij aangehouden op grond van verdenking van een terroristisch misdrijf. Veroordeelden voor en verdachten van een terroristisch misdrijf worden op één van de speciale terroristenafdelingen (TA's) geplaatst.

Vraag 6

Houdt u er rekening mee dat het niet lukt om voldoende wettig bewijsmateriaal te verzamelen van de terroristische misdrijven die hij duizenden kilometers verderop heeft gepleegd?

Antwoord 6

Elke onderkende terugkeerder wordt bij terugkeer op Schiphol aangehouden. Het Openbaar Ministerie zal, indien het opportuniteitsbeginsel dit toelaat, een verdachte vervolgen voor deelname aan een terroristische organisatie. Buiten het strafrechtelijke kader zijn ook bestuursrechtelijke interventies mogelijk, bijvoorbeeld vanuit de tijdelijke wet bestuursmaatregelen terrorisme.

Vraag 7

Hoe gaat u ervoor zorgen dat deze man geen gevaar voor de Nederlandse bevolking vormt wanneer hij op vrije voeten wordt gesteld?

Antwoord 7

Om de risico's die van jihadisten uit gaan te verminderen worden door alle relevante partners (internationaal, nationaal en lokaal) de beschikbare middelen ingezet. Tevens worden terugkeerders in een lokaal multidisciplinair casuoverleg besproken met het doel passende maatregelen te treffen. Op basis van een risico-inschatting wordt per geval bepaald welke maatregelen worden getroffen. Terugkeerders zijn onder andere onderwerp van strafrechtelijk onderzoek en kunnen onderwerp zijn van inlichtingenmatig onderzoek. Politie en AIVD maken bij onderkende terugkeerders een inschatting van de dreiging, houden hen daar waar mogelijk en noodzakelijk scherp in beeld en zijn alert. Na een onherroepelijke veroordeling voor een terroristisch misdrijf kan bij een tweede nationaliteit ook het Nederlanderschap worden ingetrokken.

Vraag 8

Heeft u onderzocht wat de mogelijkheden zijn om zijn Nederlandse nationaliteit af te pakken en hem als ongewenst vreemdeling te laten verklaren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat waren de uitkomsten van dat onderzoek?

Antwoord 8

Zonder in te gaan op de details van deze casus is het algemeen beleid dat indien iemand is teruggekeerd naar Nederland en indien er sprake is van een onherroepelijke veroordeling voor een terroristisch misdrijf als bedoeld in

² <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2020/03/13/terrorismeverdachte-bij-terugkeer-op-schiphol-aangehouden>

artikel 14, tweede lid aanhef en onder b, Rijkswet op het Nederlanderschap vindt een beoordeling plaats of het Nederlanderschap kan worden ingetrokken. Voorwaarde hiervoor is onder andere dat de persoon een tweede nationaliteit heeft, zodat betrokkene na intrekking van het Nederlanderschap niet stateloos wordt. Na intrekking van het Nederlanderschap wordt onder regie van de Dienst Terugkeer en Vertrek ingezet op vertrek naar het land van de tweede nationaliteit.

Vraag 9

Hoeveel mensen zijn er naar schatting in totaal afgereisd vanuit Nederland naar Somalië om zich aan te melden bij een terroristische organisatie? Hoeveel van hen zijn teruggekeerd, hoeveel zijn omgekomen en hoeveel zijn nog in het buitenland?

Antwoord 9

Er zijn slechts enkele personen vanuit Nederland uitgereisd naar Somalië om zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie, zoals Al-Shabaab of Al Qaida.